



Khandesh College of Education Society's  
**COLLEGE OF EDUCATION AND  
PHYSICAL EDUCATION, JALGAON**



Estd : 1965 | NAAC Reaccredited Grade 'A'

Recognized By NCTE, UGC, Govt. of Maharashtra and  
Affiliated to North Maharashtra University, Jalgaon, CTE by HRD



# PROSPECTUS 2016-17

M.J.College Campus, Jalgaon 425002 | Ph./Fax No.:0257 - 2234187  
website : [www.coe.kces.in](http://www.coe.kces.in) | Email : [coe@kces.in](mailto:coe@kces.in)



*A Profound Academic Movement*



राष्ट्रीय मूल्यांकन एवं प्रत्यायन परिषद

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग का स्वायत्त संस्थान

**NATIONAL ASSESSMENT AND ACCREDITATION COUNCIL**

*An Autonomous Institution of the University Grants Commission*

## *Certificate of Accreditation*

*The Executive Committee of the  
National Assessment and Accreditation Council  
on the recommendation of the duly appointed  
Peer Team is pleased to declare the  
Khandesh College Education Society's  
College of Education  
Jalgaon, affiliated to North Maharashtra University, Maharashtra as  
Accredited  
with *CSPA* of 3.13 on four point scale  
at *A* grade  
valid up to February 20, 2019*

*Date : February 21, 2014*



*Anurinda:*  
Director



KHANDESH COLLEGE EDUCATION SOCIETY'S

# College of Education and Physical Education, Jalgaon

Estd : 1965 | NAAC Reaccredited Grade 'A'

Recognized By NCTE, UGC, Govt. of Maharashtra and  
Affiliated to North Maharashtra University, Jalgaon, CTE by HRD

M.J.College Campus, Jalgaon 425002 | Ph./Fax No.:0257 - 2234187  
website : [www.coe.kces.in](http://www.coe.kces.in) | Email : [coe@kces.in](mailto:coe@kces.in)

**Principal**  
**Prof. Dr. A. R. Rane**

Vice Principal : **Dr. K. P. Chaudhari**

Dept. of Physical Education : **Prof. N. D. Joshi**

**PROSPECTUS**  
**2016 - 17**

**Price : ₹ 30.00**



## About Khandesh College Education Society

Jalgaon, the headquarter of the district, is a big commercial centre. Jalgaon occupies a place of great importance in educational, cultural and social life of the State of Maharashtra. Before independence, distinguished personalities from Khandesh with educational foresight and real concern for the welfare of students, decided to establish an academic institution. As a result, Khandesh College Education Society (K.C.E.S.) was established on 16th September 1944. Moolji Jaitha College (MJC) was started by this Society in 1945 as its first institution. KCES has since grown into a large educational trust providing academic services through various branches. Today, it is an eminent educational institution in Maharashtra and is known as a profound academic movement. It occupies 38 acres of land and thousands of square feet of infrastructure and other facilities. It has a combined strength of more than 20,000 students.

The establishment and running of various institutions was only possible due to zealous and ardent efforts of trustees of KCE Society. It was their fervor and commitment that has made Khandesh College Education Society as what we see today. Their vision was unique and so was the practical approach. Their legacy endures and is still the guiding force behind all the activities of Khandesh College Education Society. Dedicated Management Council led by the visionary President Pradnyavant Mr. Nandkumar Bendale is taking enormous efforts to take the trust to new heights.



## About College of Education & Physical Education

K.C.E. Society's college of Education, Jalgaon Governing by Khandesh College Education Society, Jalgaon. Which is established before independence in 1944 to provide the access for Higher Education in Khandesh Region. K.C.E. Society's provide quality education in the faculty of Arts, Commerce, Science, Law, Engineering, Architecture, School Education is established to University of Pune and Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon

The College conduct B.Ed., M.Ed., B.P.Ed., M.P.Ed., B.Voc. & 181 Certificate Program affiliated to Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon. We who have Good Fortune for the works of great scholars and pioneer Educationalist who established this Society. K.C.E. Society always provide the opportunity to share with the Society to know the place where we are and what challenges we have to face for enhancing and continuing the advanced quality Education and may remarkable public thirst areas. The College has Three Research Guide in Education. Our college has been recently awarded 'A' grade in reaccreditation by NAAC. The selected Papers will be published in ISSN Journal.



## अध्यक्षांचे मनोगत.....

स्वातंत्र्यपूर्व काळात खान्देशातील विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणासाठी पुणे, मुंबई, नागपूर, इंदौर अशा ठिकाणी जाऊन पदवी घ्यावी लागत असे. उच्च शिक्षणाची सोय जळगाव मध्ये नसल्यामुळे गरीब, हुशार, होतकरू विद्यार्थ्यांना केवळ आर्थिक कारणामुळे बाहेर जाऊन उच्च शिक्षण घेणे अशक्य होते. समाजातील या उच्च शिक्षण घेऊ इच्छिणाऱ्या नव तरूणांना पदवी आणि पदव्युत्तर शिक्षणाची सोय जळगाव मध्ये उपलब्ध करून द्यावी या शुद्ध हेतूने काही समविचारी शिक्षणप्रेमी मंडळींनी एकत्र येऊन खानदेश कॉलेज एज्युकेशन सोसायटी या शिक्षण संस्थेची इ.स. १९४४ साली स्थापना केली.

खान्देश कॉलेज एज्युकेशन सोसायटी ७५ वर्षांची उज्वल शैक्षणिक, सांस्कृतिक, सामाजिक परंपरा व शैक्षणिक गुणवत्ता जोपासत प्रगती करीत आहे. “लोकल टू ग्लोबल” या कार्यसंस्कृतीनुसार संस्थेच्या विविध ज्ञानशाखांमध्ये आवश्यक व अत्याधुनिक सुधारणा व उच्च दर्जाचे मानवी संसाधन यांचा समन्वय साधून संस्थेतील विद्यार्थ्यांना आधुनिक सेवा-सुविधा उपलब्ध करून दिल्या आहेत. त्याचाच प्रत्यय म्हणून राष्ट्रीय स्तरावर महाविद्यालयांचे मूल्यांकन करणाऱ्या नॅक संस्थेने पुर्नमूल्यांकनात संस्थेच्या मूळजी जेठा महाविद्यालय, शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय व एस.एस. मणियार विधि महाविद्यालयास ‘अ’ श्रेणी प्रदान केली तसेच या महाविद्यालयास केंद्र सरकारने सी.टी.ई. चा दर्जा प्रदान केला आहे. या महाविद्यालयात यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक व इंदिरा गांधी राष्ट्रीय मुक्त विद्यापीठ, नवी दिल्ली यांचे मान्यताप्राप्त अभ्यासकेंद्र आहे. राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय स्तरावर शिक्षण व संशोधन क्षेत्रात होणाऱ्या अद्ययावत बदलांचा स्विकार करून संस्थेच्या विविध शाखांमध्ये संदर्भानुसार त्यांचा अंतर्भाव करण्याचा माझा व व्यवस्थापन मंडळाच्या सर्व सदस्यांचा प्रयत्न असतो.

शिक्षक हे राष्ट्राचे आधारस्तंभ असून समाजात अपेक्षित परिवर्तन घडवून आणणारे अविभाज्य घटक आहेत. शिक्षण प्रशिक्षणात सातत्याने ज्ञानसंक्रमणाबरोबर वैश्विक मानवी मूल्यांचे संवर्धन व संक्रमण झाले पाहिजे. विद्यार्थ्यांच्या वर्तनात कायमस्वरूपी अपेक्षित बदल घडवून आणण्यासाठी शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयातील सर्व शिक्षक सतत कार्यशील असतात. महाविद्यालयात मानव संसाधन विकास मंत्रालय, विद्यापीठ अनुदान आयोग, राज्य शासनाकडून मान्यता व अनुदान मिळालेल्या शैक्षणिक उपक्रमांचे व चर्चासत्रांचे आयोजन केले जाते. महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी संस्थेच्या विविध ज्ञानशाखांच्या मदतीने कार्यशाळा, शिबीर, प्रशिक्षणांचे आयोजन केले जाते ज्यामुळे शिक्षकांचे बहुविध कौशल्य संपादन केलेले व्यक्तिमत्व विकसित होते.

विद्यार्थी-शिक्षकाने आपली अध्यापन कौशल्ये व शैक्षणिक गुणवत्ता वाढीसाठी आपल्या दैनंदिन कामाच्या नोंदी या दैनंदिनीत करणे आवश्यक आहे. विद्यार्थ्यांची आपल्या शिक्षकांच्या कामकाजावर डोळस श्रद्धा असली पाहिजे. शिक्षकांबद्दल मनात विश्वास हवा. या विश्वासांमुळे शिक्षण-विद्यार्थी (गुरू-शिष्य परंपरेचे) संवर्धन होऊन शैक्षणिक अभिवृद्धी होण्यास मदत होईल याची मला खात्री आहे. विद्यार्थ्यांच्या या दैनंदिनी मधील नोंदी भविष्यातील शिक्षकांच्या सत् चरित्रातील नोंदी ठरतील, अशी अपेक्षा करून विद्यार्थ्यांना सुयश चिंतीतो!

**प्रज्ञावंत श्री. नंदकुमार बेंडाले**

अध्यक्ष, के.सी.ई.सोसायटी, जळगाव



## प्राचार्यांचे मनोगत.....

### प्रिय शिक्षक मित्रहो,

खान्देश कॉलेज एज्युकेशन सोसायटीचे शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयाची विद्यार्थी दैनंदिनी प्रकाशित करतांना मला आनंद होत आहे. या महाविद्यालयास ५६ वर्षांची शैक्षणिक परंपरा आहे. “यावज्जीवमधिते विप्रः” (“प्रत्येक शिक्षकाने आजीवन शिक्षण सुरू ठेवून ज्ञानदान करीत राहावे”) हा विशालदृष्टीकोन ठेवून महाविद्यालय कार्य करीत आहे. महाविद्यालयाचे मिशन “To impart relevant quality training programmes of education to students to make them knowledgeable, Competent and skillful teachers for the emerging society” असे आहे. यातून महाविद्यालयात अध्ययन करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना विविध गुणवत्तापूर्ण प्रशिक्षणाच्या माध्यामातून सुजाण, कार्यक्षम आणि कुशल शिक्षक घडविण्याचा सतत प्रयत्न असतो. यासाठी संस्थेचे अध्यक्ष मा. नंदकुमार बेंडाळे व व्यवस्थापन मंडळातील सर्व सदस्यांचे मार्गदर्शन मिळत असते.

आपले महाविद्यालय उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाशी कायम संलग्नित असून बी.एड., एम.एड., बी.पी.एड., एम.पी.एड., बी.व्होक. या अभ्यासक्रमांचे शिक्षण या महाविद्यालयातून दिले जाते. तसेच यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिकचे बी.एड., एम.ए. शिक्षणशास्त्र, डी.एस.एम. या अभ्यासक्रमाचे मान्यताप्राप्त अभ्यासकेंद्र असून इंदिरा गांधी राष्ट्रीय मुक्त विद्यापीठ, नवी दिल्ली यांचे बी.एड. साठी मान्यताप्राप्त अभ्यास केंद्र आहे. या केंद्रातून आतापर्यंत महाराष्ट्रातील हजारो प्राथमिक शिक्षकांनी बी.एड. शिक्षणक्रम पूर्ण करून त्यांना सेवेत पदोन्नती मिळाली आहे. हे सर्व शिक्षण गुणवत्तापूर्ण शिक्षण देण्याचे कार्य प्राथमिक, माध्यमिक शाळांसाठी करीत आहेत.

नॅक या राष्ट्रीय मूल्यांकन संस्थेकडून महाविद्यालयाला फेब्रुवारी २०१४ ते फेब्रुवारी २०१९ या काळासाठी मूल्यांकन होऊन अ (श्रेणी) (CGPA 3.13) मिळाली आहे. तसेच २०१४-१५ या शैक्षणिक वर्षात उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठानेही महाविद्यालयाचे मूल्यांकन करून ‘अ’ श्रेणी प्रदान केली आहे. महाविद्यालयाला एन.सी.टी.ई., महाराष्ट्र शासन, उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, विद्यापीठ अनुदान आयोग, मानव संसाधन विभाग, नवी दिल्ली या संस्थांची मान्यता आहे. त्यामुळे महाविद्यालयात विद्यापीठ स्तरापासून आंतरराष्ट्रीय स्तरापर्यंत विविध चर्चासत्रे, परिषद आणि संशोधन प्रकल्प, सेवांतर्गत शिक्षण प्रशिक्षण इ. आयोजन महाविद्यालयास प्राप्त होणाऱ्या अनुदानातून केले जाते. त्यामुळे महाविद्यालयाचा शैक्षणिक आलेख सतत उंचावत आहे.

विद्यार्थी शिक्षकांचा सर्वांगीण विकास होण्यासाठी महाविद्यालयात शैक्षणिक, अभ्यासेतर उपक्रम आणि अभ्यासपूरक उपक्रमांचे आयोजन वर्षभर केले जाते, त्यात विविध समित्यांच्या द्वारा अनुभवी शिक्षकांना व्याख्यानासाठी आमंत्रित केले जाते.

अशा सर्व उपक्रमांची नोंद, संबंधीत उपक्रमांचे नियोजन, अहवाल, मान्यवरांच्या विचारांच्या नोंदी, वेळापत्रक, परीक्षा विषयक कामकाजाची माहिती इ. नोंदी अद्ययावत ठेवण्यासाठी व त्या अंमलात आणण्यासाठी विद्यार्थी-दैनंदिनीचा निश्चितच उपयोग होईल अशी खात्री आहे. सर्व विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक कामकाजात यश संपादन करण्यासाठी मनःपूर्वक शुभेच्छा!

**प्रा. डॉ. अशोक रामचंद्र राणे**

प्राचार्य, शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, जळगाव

## **Vision**

“यावज्जीवमधीते विप्रः”

**The Person who learns lifelong is a Teacher**

## **Mission**

To impart relevant quality training programmes of education to students to make them knowledgeable, competent and skillful teachers for the emerging society.

## **Goals**

1. Training the trainers for national development.
2. Preparation of the students for the challenges imposed for the globalization and privatization.
3. The development of multifarious value system among the pupil teachers.
4. Promotion of using technology in teacher education.
5. Quest for life long learning among the teacher pupils.

## **Objectives**

- To develop the ability among the pupil-teachers to think in a logical way about the input, process and the output of teaching learning system and to develop the deep thinking about the changes required time to time to improve the educational system.
- To develop the broad, accurate and qualitative knowledge of academic dimension of teachers Viz. teaching, Research and extension.
- To train the teachers to develop Global competency, Commitment and Communication for quality teaching.
- To develop the positive attitude among the learners for landscape Learning.
- To develop the ability among the pupil teachers to adopt and discharge democratic principles in professional and personal life.
- To cultivate the habit of Meta learning, Meta Knowing and Meta cognition for self development.
- To develop the various resources for personal, community and national development.
- To sensitize the pupil teacher to the problems of environmental degradation and its consequences.
- To create suitable environment to catch the multifarious values and to imbibe them in personal and professional life.
- To empower the students to compete in the global market of teaching profession.
- To sensitize the pupil-teachers to impact and demands of Globalization.
- To make the pupil-teachers aware of the contemporary changes in school curriculum.
- To train the pupil-teachers to live and let others live happily and peacefully.

## Campus Highlight and Amenities

### Physical Resources

- Huge spacious campus sprawling over 29 acres of land
- Hi - Tech Computer Laboratory
- Well equipped Science Laboratory
- Well maintained Psychology Laboratory
- Store house of wisdom is our library
- Book Bank Scheme
- Separate Method Rooms/Research Guidance Room
- Spacious Classroom with Interactive Smart Board and Seminar Hall
- Wi-Fi Campus
- Research Center in Education and Physical Education
- Language Lab

## Academic Programme

- B.Ed. - 2 year
- M.Ed. - 2 year
- B.P.Ed. - 2 year
- M.P.Ed. - 2 year
- B.Voc. In Sports Management - 3 year
- B.Voc. In Sports Fitness and Leisure - 3 year
- Certificate courses in Skill Development recognized by University

## About The Faculty

Our College has unique blend of experience and youth which comprises the Highly Qualified staff clearing S.E.T. and N.E.T. Examination. Our lectures are highly qualified, well experienced and have successfully completed their orientation programme and refresher programme also attended international and national conferences. Their reference book on B.Ed., M.Ed., B.P.Ed., M.P.Ed. Curriculum are published along with various college and have started their own interdisciplinary online journals. Faculties are recognized as research guide by university and more than 75 research scholars have been awarded Ph.D. and 40 M.Phil.



### Other Activities

- Educational Trip and Educational Visit
- Student Welfare Cell
- Skill Development Programme
- Fire Drill Demonstration
- Health and Sports
- Yoga Session
- Magazine - Vinayan
- P. T. A. & Alumni

### Seminar / Workshops / Conferences Conducted By Our Collge

1. International Conference on
2. National Conference on innovative Practices In Teacher Education In Association with The Learning Community.
3. State Level Seminars on A.P.I. (Academic Performance Indicator) and New Tender in Education Research, Preparation of NAAC Action Research, in Association with North Maharashtra University, Jalgaon.
4. University Level Seminars on Micro Teaching, Inel Tech Expouse, Models of Teaching, E-Learning, Instructional System, Constictivist Method of Teaching, Use of Mix and Multi Method in Education Research, Disaster Management in association with N.M.U., Jalgaon
5. Every year College Conduct Teaching Aid Workshop For B.Ed Student and SET, NET Workshop for M.Ed. Student.

### Academic Milestones

- \* Permanent Affiliation of B.Ed. Course
- \* NAAC Reaccreditation - A Grade
- \* College of Teacher Education (CTE)
- \* UGC 2 & 12 recognition

- **Activities :**

In our college we organize a variety of activities which are as follows.

**1. Curricular :**

National Seminar  
Teaching Aids Workshop  
B.Ed & M.Ed CET Orientation Programme  
Guest Lectures  
CTET & TET Exam Workshop  
Handwriting improvement Programme  
Paper Presentation Skill  
Staff Academy  
Campus Interview, Carrier & Counseling cell.

**2. Extension Activities :**

Inservice Teacher training programme, Extension Service Center, C.T.E.

**3. Extra Curricular Activities :**

Cultural Events  
Various Competition  
Self defiance mechanism training women.

**Various Day Celebration :**

Teacher Day, Youth Day, Hindi Day, Geography Day,  
Science Day, Marathi Day, Students Day, Friendship Day,  
Environment Day

**4. Placement Cell of our College :**

1. Orientation Programme for placement process.
2. Workshop on preparation of C.V
3. Orientation of school work.
4. Workshop on soft skills development.

## Major Highlights

- Highly motivated, competent and committed teaching faculty.
- Extension activities through CTE.
- "Earn and Learn" Scheme.
- Career guidance and counseling cell.
- Students feed back mechanism.
- Rich and Resourceful Library with reading room.
- Student's consumer co-operative stores in campus.
- Well-equipped modernized Gymnasium in campus.
- Health Centre in campus.
- Photocopy Facility in campus.
- Alumni (Ex-student) Association.
- SET / NET / TET / CTET Coaching facility.
- YCMOU - Distance Education Study Center (B.Ed., M.A. Edu., DSM)
- IGNOU - Distance Education Study Center (B.Ed.)
- 181 Certificate Course of University
- B.Voc. Program in Sports Management
- B.Voc. Program in Sports Liesure & Fitness

## Courses And Admission Process -

DEPARTMENT OF EDUCATION						
Sr No.	Name	Duration	Intake	Eligibility	Type	Govt. CET
1	B.Ed.	2 Yr.	50	Any Graduate With 50 % Marks And 45 % For Reservation Category	Govt. Aided	Govt. CET
2	B.Ed.	2 Yr.	100		Unaided	Govt. CET
3	M.Ed.	2 Yr.	50	B.Ed. / D.Ed. Pass	Unaided	Govt. CET
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION						
4	B.P.Ed.	2 Yr.	100	Any Graduate With 50 % Marks And 45 % For Reservation Category And Sports Participation At College Level Competitions Certificate	Unaided	Govt. CET And Field Test
5	M.P.Ed.	2 Yr.	30	B.P.Ed. / B.P.E.S.	Unaided	Govt. CET And Field Test
6	B.Voc.	3 Yr. 1yr. Diploma 2 yr. Adv. Diploma 3yr. Degree	30	12th (HSC) Pass	Skill India UGC	College Level No CET
8	Certificate Course in Aerobics & Fitness	1 Yr.	30	12th Pass Arts/Comm./Sci.	Unaided	College Level
9	Certificate Course in ICT Based Teaching	1 Yr.	30	12th Pass Arts/Comm./Sci.	Unaided	College Level
10	Certificate Course in Badminton Coaching	1 Yr.	30	12th Pass Arts/Comm./Sci.	Unaided	College Level
11	Certificate Course in Cricket Coaching	1 Yr.	30	12th Pass Arts/Comm./Sci.	Unaided	College Level

## Instructional Facilities

- ICT Lab with Internet
- Educational Technology Lab
- Science Laboratory
- Educational Psychology Lab
- Language Lab
- Indoor and Outdoor Sports Facility
- Yoga Center
- Multipurpose Hall
- Gymnasium
- Olympic size Swimming Pool
- Shooting Range
- International standard Squash Courts
- Anatomy, Physiology and Health Education Lab
- Human Performance Lab
- Physiotherapy, Athletic care and Rehabilitation Lab
- Sports Biomechanics Lab











## शिष्यवृत्ती विभाग

सन २०२१-२२ या वर्षापासून शिष्यवृत्ती व फ्रीशिप योजनांचे नवीन व नुतनीकरणाच्या ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज भरण्यासाठी राज्यशासनामार्फत **MahaDBT Portal** सुरु करण्यात आलेले असून विद्यार्थ्यांनी

**www.mahadbtmahait.gov.in** या संकेतस्थळवरून ऑनलाईन

पद्धतीने अर्ज भरणे आवश्यक आहे.

शिष्यवृत्ती व फ्रीशिप योजनेसाठी शासनाने वेळोवेळी निश्चित केलेली कार्यपद्धती, अटी, शर्ती व निकष लागू राहतील.

अ.नं.	शिष्यवृत्ती/फ्रीशिप	जातीचा संवर्ग	उत्पन्न मर्यादा	आवश्यक कागदपत्र
१.	भारत सरकार शिष्यवृत्ती योजना	एस.सी./एस.टी ओ.बी.सी. वि.जा.भ.ज.	आई वडिलांचे/पालकांचे उत्पन्न रु.२.५ लाख किंवा त्यापेक्षा कमी	आई वडिलांचे/पालकांचे उत्पन्न प्रमाणपत्र (तहसिलद्वारे प्रदान)
२.	छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना	खुला/इ.बी.सी.	आई वडिलांचे/पालकांचे उत्पन्न रु.८ लाखापेक्षा कमी	एल.सी./टी.सी. ज्या महाविद्यालयातून आलेले असाल त्या महाविद्यालयाचे असावे
३.	डॉ. पंजबाराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह भत्ता योजना	खुला संवर्ग	आई वडिलांचे/पालकांचे उत्पन्न रु.१ लाखापेक्षा कमी	आवश्यक कागदपत्र १ ते १४ दिलेले आहेत त्यापैकी असावे त्यामध्ये खाजगी मालकीच्या घरामध्ये विद्यार्थ्यांनी स्वतःची राहण्याची सोय केली असल्यास अशा विद्यार्थ्यांस नोंदणीकृत अथवा नोटरिज्ड भाडे कराराची प्रत अर्जासोबत सादर करणे आवश्यक आहे.
४.	राज्यशासनाची अल्पसंख्यांक शिष्यवृत्ता	मुस्लिम, बौद्ध ख्रिश्चन, जैन, शीख, पारशी व ज्यू या धर्मियांसाठी	कौटुंबिक उत्पन्न मर्यादा ८ लाख व त्यापेक्षा कमी	आवश्यक कागदपत्र १ ते १४ दिलेले आहेत त्यापैकी काही आवश्यक असावे.

# विद्यार्थ्यांसाठी विविध योजना

## कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका योजना

कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका ही पदवी व पदव्युत्तर शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी आहे, तसेच आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक, होतकरू व गरजू विद्यार्थ्यांच्या उच्च शिक्षणासाठी ही योजना आहे. या योजनेचा उद्देश स्वावलंबनाने विद्यार्थ्यांला श्रमाची आवड निर्माण करणे, श्रमप्रतिष्ठा वाढविणे. स्वयंरोजगारासाठी विद्यार्थ्यांना प्रवृत्त करणे, आदि मुख्य उद्देश योजनेचे आहेत. योजनेत विद्यार्थ्यांने अध्ययनाच्या वेळेव्यतिरिक्त किमान तीन तास काम करणे अपेक्षित आहे. या योजनेद्वारे विद्यार्थ्यांना आर्थिक लाभ मिळतो.

## मा.कुलगुरु वैद्यकीय निधी योजना

विद्यार्थी सामुहिक सुरक्षा योजने शिवाय अपघाती/नैसर्गिक मृत्यू झाल्यास रु.५,०००/- मृत विद्यार्थ्यांच्या पालकास मा.कुलगुरु वैद्यकीय निधीतून देण्यात येतील. प्रवेशित विद्यार्थ्यांस एखादा गंभीर आजार, अपघाताने जखमी झाल्यास उपचारासाठी योग्य त्या कागदपत्रांची खातरजमा करून साहाय्य करण्यात येते.

## युवती सभा कार्यशाळा

विद्यार्थी कल्याण विभागातर्फे नियमित शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थिनींकरीता महाविद्यालयीन स्तरावर विशेष स्वरूपाच्या उपक्रमांचे आयोजन करणेकरीता युवती सभा अंतर्गत स्वयंसिध्दा-अभियान व विद्यार्थिनी व्यक्तिमत्त्व विकास कार्यशाळा आयोजित करण्यात येते. प्रत्येक कार्यशाळेत महाविद्यालयातील ५० विद्यार्थिनी सहभागी होवू शकतात.

## आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल विद्यार्थ्यांसाठी आर्थिक साहाय्य योजना

विद्यार्थी विकास विभागातर्फे नियमित शिक्षण घेणाऱ्या आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल विद्यार्थ्यांसाठी विद्यापीठा तर्फे आर्थिक साहाय्य योजना राबविली जाते.

## डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर वसतिगृह विद्यार्थी साहाय्यता योजना

विद्यापीठाच्या शैक्षणिक प्रशाळा अथवा विभागांमध्ये पदवी, पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी नियमित प्रवेशित व विद्यापीठाच्या वसतिगृहात निवासित विद्यार्थ्यांपैकी आर्थिकदृष्ट्या कमकुवत असलेल्या होतकरू विद्यार्थ्यांना आर्थिक साहाय्य उपलब्ध करून देण्याच्या दृष्टीने डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर वसतिगृह विद्यार्थी साहाय्यता योजना कार्यान्वित करण्यात आली आहे.

## उमवि विद्यार्थी दत्तक योजना

विद्यापीठ विभागातील विविध प्रशाळा व शैक्षणिक विभाग यातील शिक्षण घेणाऱ्या गरजू व होतकरू विद्यार्थ्यांसाठी विद्यार्थी कल्याण विभागाच्या वतीने शैक्षणिक वर्ष २०१९-१२ पासून उमवि विद्यार्थी दत्तक योजना सुरु करण्यात आली आहे. त्यासाठी १०विद्यार्थी व १० विद्यार्थिनी यांना या योजनेचा लाभ देण्यात येतो.

## महाविद्यालय स्तरावरील शिष्यवृत्ती योजना

१. क्रीडा शिष्यवृत्ती योजना
२. संशोधन शिष्यवृत्ती योजना
३. डॉ. अण्णासाहेब जी. डी. बेंडाळे शिष्यवृत्ती योजना

## एकता गीत

खरा तो एकची धर्म । जगाला प्रेम अर्पावे ॥१॥  
जगी जे हीन अति पतित  
जगी जे दीन पददलित  
तयां जाऊन उठवावे । जगाला प्रेम अर्पावे ॥१॥

सदा जे आर्त अतिविकल  
जयांना गाजती सकल  
तयां जाऊन हसवावे । जगाला प्रेम अर्पावे ॥२॥

कुणा ना व्यर्थ शिणवावे  
कुणा ना व्यर्थ हिणवावे  
समस्ता बंधु मानावे । जगाला प्रेम अर्पावे ॥३॥

प्रभूची लेकरे सारी  
तयाला सर्वही प्यारी  
कुणा ना तुच्छ लेखावे । जगाला प्रेम अर्पावे ॥४॥

असे हे सार धर्माचे  
असे हे सार सत्याचे  
परार्था प्राणही द्यावे । जगाला प्रेम अर्पावे ॥५॥

– साने गुरुजी

## शान्ति गीत

ओम् असतो मा सद्गमय । तमसो मा ज्योतिर्गमय  
मृत्योर्मा अमृतं गमय । ओम् शान्तिः शान्तिः शान्तिः ।  
- बृहदारण्यक उपनिषद

काले वर्षतु पर्जन्यः पृथिवी सस्यशालिनी  
देशोऽयं क्षोभरहितो दुर्बलो - सन्तु निर्भयाः। - सर्व मंगल कामना

सर्वेऽत्र सुखीनः सन्तु सर्वे सन्तु निरामयाः  
सर्वे भद्राणी पश्यन्तु मा कश्चिद् दुःखभाग् भवते। - ऋग्वेद

ओम् सह नावतु । सह नो भुनक्तु ।  
सह वीर्यं करवावहै ।  
तेजस्वि नावधीमस्तु । मा विव्दषावहै ।  
ओम् शान्तिः शान्तिः शान्तिः । - कठोपनिषद

## प्रेरणा गीत

जिथे न भीती शिवे मनाला  
जिथे राहती ताठर माना  
शब्द जिथे सत्यातून जन्मे  
जिथे बंधन पडते ज्ञाना ॥१॥  
यातिकुळांचे तट हे लटकें  
जिथे जगाचे करिती न खंड  
भगीरथाची अविरत गंगा  
पूर्णत्वाला जाय अखंड ॥२॥  
शुध्द मतीचा झुळझुळणारा  
जिथे वाहतो निर्मख निर्झर  
जडरुढींच्या मरुभूमीतच  
कधी न सुकती त्याचे पाझर ॥३॥  
तुझी प्रेरणा जिथे मनाला  
सदा विकासी करिते ईशा  
स्वातंत्र्याच्या त्या स्वर्गी प्रभु  
जागृत करि तू माझ्या देशा ॥४॥  
- गुरुदेव रवींद्रनाथ टागोर  
(अनुवाद : कवी वसंत बापट)

## ज्ञान गीत

एक प्रतिज्ञा असे अमुची ज्ञानाची साधना  
चिरंतन ज्ञानाची साधना ।  
ज्ञान हेच संजीवन साऱ्या जगताच्या जीवना ॥१॥

ज्योत जागवू सुजाणतेची सकलांच्या अंतरी  
तीच निवारिल पटल तयाचे प्रभात सूर्यापरी  
ज्ञानच देऊन, ज्ञानच दैवत, प्रगतीच्या पूजना ॥१॥

नव्या, युगाचा, नव्या जगात ज्ञान धर्म आहे ।  
त्यातच अमुच्या उजळ उद्याचे आश्वासन राहे ।  
मुक्त करिल तो परंपरेच्या बंदिघरातून मना ॥२॥

हाच मंत्र नेईल आम्हाला दिव्य भविष्याकडे ।  
न्यायनीतीचे पाऊल जेथे भेदाशी ना अडे ।  
जे जे मंगल पावन त्याची जेथे आराधना ॥३॥

- कवी कुसुमाग्रज

## राष्ट्रगीत

जन गण मन अधिनायक जय हे  
भारत भाग्य विधाता  
पंजाब-सिंधु-गुजरात-मराठा  
द्राविड, उत्कल, बंग  
विंध्य-हिमाचल-यमुना-गंगा,  
उच्छल जलधि तरंग  
तव शुभ नामे जागे  
तव शुभ आशिष मागे,  
गाहे तव जय गाथा,  
जन-गण-मंगल-दायक, जय हे,  
भारत-भाग्य-विधाता  
जय हे, जय हे, जय हे,  
जय जय जय जय हे ।

-रवींद्रनाथ टागोर

## वन्दे मातरम्

वन्दे मातरम् ।

सुजलाम् सुफलाम्, मलयज शितलाम् ।  
सस्यशामलाम् मातरम् । वन्दे मातरम् ॥१॥  
शुभ्रज्योत्स्ना पुलकितयामिनीम्  
फुल्लकुसुमित द्रुमदलशोभिनीम्  
सुहासिनीं सुमधुर-भाषिणीम्  
सुखदां वरदां मातरम् । वन्दे मातरम् ॥ २॥

- बकिमचंद्र चटर्जी

## पसायदान

आता विश्वात्मके देवे । येणे वाग्यज्ञे तोषावे ।  
तोषोनिं मज द्यावे । पसायदान हे ॥  
जे खळांची व्यंकटी सांडो । तया सत्कर्मी - रती वाढो ।  
भूतां परस्परे पडो । मैत्र जीवाचे ॥  
दुरितांचे तिमिर जावो । विश्व स्वधर्म सूर्ये पाहो ।  
जो जे वांछिल तो तें लाहो । प्राणिजात ॥  
वर्षत सकळ मंगळी । ईश्वरनिष्ठांची मांदियाळी ।  
अनवरत भूमंडळी । भेटतु भूतां ॥  
चलां कल्पतरुंचे आरव । चेतना चिंतामणींचे गाव ।  
बोलते जे अर्णव । पीयूषाचे ॥  
चंद्रमे जे अलांछन । मार्तंड जे तापहीन ।  
ते सर्वाही सदा सज्जन । सोयरे होतु ॥  
किंबहुना सर्व सुखी । पूर्ण होऊनि तिन्ही लोकी ।  
भजिजो आदिपुरूखी । अखंडित ॥  
आणि ग्रंथोपजीविये । विशेषीं लोकीं इये ।  
दृष्टादृष्ट विजये । होआवे जी ।  
येथ म्हणे श्री विश्वेशरावो । हा होईल दान पसावो ।  
येणे वरे ज्ञानदेवो । सुखिया झाला ॥

-संत ज्ञानेश्वर



ज्ञानगंगा घरोघरी

अभ्यास केंद्र क्रमांक - 5310A

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक  
या अभ्यासकेंद्रावर उपलब्ध अभ्यासक्रम

अभ्यासक्रम	प्रवेश क्षमता	कालावधी
१. बी.एड्	४२	२ वर्ष
२. एम. ए. एज्युकेशन	६०	२ वर्ष
३. शालेय व्यवस्थापन पदविका(डी.एस.एम.)	१२०	१ वर्ष



अभ्यास केंद्र क्रमांक - P16115

Peoples University

इंदिरा गांधी राष्ट्रीय मुक्त विद्यापीठ, दिल्ली  
या अभ्यासकेंद्रावर उपलब्ध अभ्यासक्रम

अभ्यासक्रम	प्रवेश क्षमता	कालावधी
१. बी.एड्	५०	२ वर्ष



## इतर सुचना

- १) विद्यार्थी व शिक्षक :- पाठ घेत असतांना शिक्षकाने उत्साही व आत्मविश्वासी असले पाहिजे त्याने वर्ग - रचना, वर्ग नियंत्रण व शिस्त याकडे बारकाईने लक्ष पुरविले पाहिजे, विद्यार्थी पाठामध्ये उत्साहाने सहभागी झाले म्हणजे पाठ सफल झाला असे समजले जाते, त्यासाठी शिक्षकाने सतत प्रयत्नशील असावे.
  - २) वेळेचे बंधन :- पाठ वेळेत संपला म्हणजे नियोजन योग्य झाले असे म्हणता येईल. यासाठी एकूणच किती वेळ द्यावयाचा हे साधारणपणे ठरवून त्याप्रमाणे कार्यवाही करावी. पाठ निरीक्षण करतांना वरील गोष्टींचे पालन शिक्षकांने आहे किंवा नाही हे पहावे. दोषाबरोबर गुण दाखवून निरीक्षकाने सहृदय टिकाकाराची भूमिका पार पाडावी. प्रत्येक बाबीची नोंद निरीक्षण वहीत करून पाठवरील सर्वसाधारण अभिप्राय शेवटी व्यक्त करावा.
  - ३) फलक लेखन :- फलक लेखनकरणे, पाठात महत्वाचे असते हेतू कथन विषय संकलन यावेळी फलक लेखन करावे लागते. विविध विषयानुरूप फलक लेखन करतांना खालील गोष्टी लक्षात घ्याव्यात.
  - ४) भाषा लेखन :- हेतू कथन झाल्यावर पाठाचे नाव (संक्षिप्त) फलकावर लिहावे. विषय विवेचनामध्ये शिक्षकाचे प्रकट वाचन झाल्यानंतर मुलांना मूकवाचन देतांना प्रथम हेतू प्रश्न सांगावा व नंतर फलकावर लिहावा. विषय विवेचन चालू असतांना काही कठीण शब्द येतात, ते स्पष्ट केल्यानंतर फलकावर लिहावेत त्याचे अर्थ लिहण्याची आवश्यकता नसते. तसेच व्याकरणाचे पाठामध्ये काही वाक्य म्हणी वाक्यप्रचार व्याख्या लिहाव्या लागतात या शिवाय आवश्यक अशा काही आकृत्या व शब्द ही फलकावर येवू शकतात.
  - ५) इतर विषय :- हेतू कथन झाले की पाठाचा हेतू फलकावर संक्षिप्त लिहावा विषय विवेचनामध्ये भाषा विषयासारखे मुकवाचन व हेतू प्रश्न नसतात हेतू कथनानंतर विषय विवेचन करीत असतांनाच एखादा मुद्दा सांगून झाला की, तो फलकावर लिहावा. त्याच बरोबर काही महत्वाचे शब्द, घटना, संख्या इ. गोष्टी फलकावर लिहाव्यात. गणित विषयामध्ये, विषय स्तरावरील वर्गात सोडविलेले उदाहरणे व नियमसुत्रे काही आकृति फलकावर येतात. गणित विषयामध्ये स्वाध्याय देतांना काही उदाहरण आवश्यक त्यावेळी फलकावर लिहून द्यावीत.
- शास्त्र, इतिहास, भूगोल या विषयांच्या बाबतीत संकलनाच्या वेळी संपूर्ण विषयांचा गोषवारा फलकावर येईल अशा रितीने मुद्देसुद लेखन करावे.

## सुचना

- १) परिसरातील माध्यमिक व प्राथमिक शाळांमध्ये आपण सराव पाठ आयोजित करतो त्या शाळेतील मुख्याध्यापक, शिक्षक व इतर कर्मचारी यांचे महाविद्यालयास उत्तम सहकार्य लाभते या सहकार्यात बाधा येणार नाही याची प्रत्येक विद्यार्थ्यांने काळजी घ्यावी.
- २) प्रत्येक विद्यार्थ्यांने संबंधीत शाळेत गेल्यावर कामकाजात व्यत्यय येणार नाही याची दक्षता घ्यावी. तसेच पाठ घेतांना निरीक्षण करतांना व पाठाचे युनीट आणतांना वर्गातील कामकाजात बाधा येणार नाही याची खबरदारी घ्यावी.
- ३) पाठाचा घटक आणतांना संबंधीत विषय शिक्षकांना मधल्या सुटीत किंवा त्यांना रिकामा वेळ असेल त्यावेळी भेटावे.
- ४) पाठासाठी लागणारे सर्व साहित्य (क्रमिक पुस्तके, गुंडाळी फळा, नकाशा, प्रयोगाचे साहित्य, खडू, डस्टर इ.) ग्रंथालय व प्रयोग शाळेतुन मिळेल. शाळेतील विद्यार्थी व शिक्षक यांचेकडे सदर साहित्य मागू नये.
- ५) पुर्व नियोजन नियमितपणा यामुळे यश प्राप्त होते म्हणून सर्व विद्यार्थ्यांनी आपल्या कामाचे नियोजन व्यवस्थित करावे. कार्यक्रमास वेळेवर उपस्थित रहावे.
- ६) पाठ सुरु होण्यापूर्वी पाठ निरीक्षणासाठी वर्गात जाऊन बसावे.
- ७) काही अपरिहार्य कारणामुळे आपणास पाठ घेणे शक्य नसल्यास प्राचार्याची लेखी पूर्व परवानगी घेणे आवश्यक आहे.
- ८) कोणत्याही विद्यार्थ्यांने शाळेतील शिक्षकांशी वादविवाद करणे टाळावे. त्यांची काही तक्रार असल्यास सदर बाब प्राचार्यांच्या निदर्शनास आणावी.
- ९) पाठासाठी घेतलेले साहित्य शक्य तो लवकर महाविद्यालयात जमा करावे.
- १०) प्रत्येक विद्यार्थ्यांने प्राचार्यांच्या परवानगीने किरकोळ रजा मिळू शकेल.
- ११) प्रत्येक विद्यार्थ्यांने ग्रंथालयातील शैक्षणिक मासिके वाचणे आवश्यक आहे. वाचलेल्या लेखांची नोंद व सारांश नोंदवहीत लिहिणे आवश्यक आहे.
- १२) महाविद्यालयीन कामकाज चालू असतांना विनाकरण व्हराड्यात इकडे तिकडे फिरू नये तास पूर्ण होईपर्यंत वर्गाबाहेर जाऊ नये.

**KHANDESH COLLEGE EDUCATION SOCIETY, JALGAON  
MANAGING COUNCIL**

<b>Sr.No.</b>	<b>Name</b>	<b>Designation</b>
1)	Mr. N. G. Bendale	President
2)	Adv. Prakash B. Patil	Vice-President
3)	Mr. D.T. Patil	Treasurer
4)	Adv. S. S. Phalak	Secretary
5)	Adv. Promod Ninu Patil	Joint-Secretary
6)	Mr. Harish S. Milwani	Member
7)	Prof. Charudatta S. Gokhale	Member
8)	Mr. Laxmikant T. Chaudhari	Member
9)	Dr. Sau. Minakshi V. Waykole	Member
10)	Dr. Harshawardhan A. Jawale	Member
11)	Mr. Sudhir G. Bendale	Member
12)	Mr. Shrikant S. Maniyar	Member
13)	Prof. S. N. Bharambe	Ex-Officio Member

## उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव विद्यापीठ गीत

मंत्र असो हा एकच हृदयी "जीवन म्हणजे ज्ञान" ॥  
ज्ञानामधूनी मिळो मुक्ती अन् मुक्तिमधूनी ज्ञान ॥धृ॥

कला, ज्ञान, विज्ञान, संस्कृती साधू पुरुषार्थ  
साफल्यास्तव सदा 'अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत'  
मंगल पावन चराचरातून स्त्रवते अक्षयगान ॥१॥

उत्तम विद्या परम शक्ती ही आमुची ध्येयासक्ती  
शील, एकता, चारित्र्यावर सदैव आमुची भक्ती  
सत्य शिवाचे मंदिर सुंदर विद्यापीठ महान ॥२॥

समता, ममता, स्वातंत्र्याचे नांदो जगी नाते  
आत्मबलाने होऊ आम्ही अमुचे भाग्यविद्याते  
ज्ञानप्रभुची लाभो करूया आणि पायसदान ॥३॥

- राजा महाजन



NAAC Certificate



Vinayan - College Magazine



Olympic Size Swimming Pool



Basket Ball Court

Badminton Court

